

27. januar 2011

Resumé af konklusioner og begrundelse i professor, dr. jur. Hjalte Rasmussens responsum af 27. januar 2011 om lovligheden efter folkeretten af G4S' aktiviteter i Østjerusalem og på Vestbredden.

Group 4 Securicor A/S (i det følgende benævnt 'G4S') har anmodet om en vurdering af foreneligheden af koncernens forskelligartede aktiviteter i Østjerusalem og på Vestbredden (i det følgende benævnt 'de besatte områder') med folkeretten.

Israels besættelse af de besatte områder er i strid med det palæstinensiske folks ret til selvbestemmelse, og den israelske politik med at etablere og opretholde israelske bosættelser på områderne er i strid med artikel 49 i Fjerde Geneve-konvention og folkeretten.

G4S er en juridisk person og kan af den grund ikke pålægges et strafansvar efter folkeretten.

Medvirken til opførelsen og opretholdelsen af bosættelserne kan imidlertid være egnet til at udgøre en krigsforbrydelse, der kan danne grundlag for individuelt strafansvar, og G4S' aktiviteter på de besatte områder vil derfor i teorien også kunne udgøre en krigsforbrydelse, der kan danne grundlag for individuelt strafansvar. Det vil dog være en betingelse, at G4S' aktiviteter i 'væsentlig grad' medvirker til opretholdelsen af bosættelserne.

G4S' ydelser til *private* virksomheder og borgere på de besatte områder modvirker almindelig kriminel aktivitet mod både israelere og palæstinensere, og har næppe karakter af bistand til opretholdelsen af bosættelserne. G4S har i øvrigt ikke kun israelske men også palæstinensiske kunder, og koncernen diskriminerer ikke mellem sine kunder. Selv hvis man måtte mene, at G4S' ydelser bidrager til besættelsen, så er de af en så markant underordnet og perifer betydning for bosættelsernes opretholdelse, at det er helt oplagt, at de under ingen omstændigheder vil kunne begrunde et straffeansvar for medvirken.

G4S ydelser til *offentlige* israelske myndigheder på de besatte områder kan set i sammenhæng i nogen grad have karakter af en form for bistand til den israelske besættelse, men det er min klare opfattelse, at G4S' ydelser er af så underordnet betydning, at ingen i G4S vil kunne ifalde et strafferetligt ansvar.

Det kan ikke begrunde et strafferetligt ansvar mod ansatte i G4S, at koncernen leverer teknologiske ydelser til *israelske fængsler*, hvoraf et enkelt af disse fængsler er placeret på Vestbredden. Det pågældende fængsel huser efter de foreliggende oplysninger ikke 'sikkerhedsfanger' men derimod kun personer, der enten er dømt til afsoning af fængselsstraf i det almindelige israelske domstolssystem eller er underlagt almindelig varetægtsfængsling. G4S' levering af ydelser til dette fængsel bidrager derfor næppe til opretholdelsen af de israelske bosættelser.

Selv hvis der mod forventning befinder sig 'sikkerhedsfanger' i det fængsel, som G4S servicerer på Vestbredden, er der ikke grundlag for et strafferetligt ansvar mod ansatte i G4S. Den israelske politik for tilbageholdelser af personer, der anses for at udgøre en fare for de israelske besættelsesstyrkers sikkerhed, er som udgangspunkt forenelig med folkeretten, herunder de dele af krigens regler, der regulerer militær besættelse. Fjerde Geneve-konvention tillader en besættelsesmagt at frihedsberøve ('internere') en person i op til seks måneder ad gangen af hensyn til statens sikkerhed så længe grundlaget for frihedsberøvelsen underkastes periodevis uafhængig prøvelse. Israel overholder disse krav.

Jeg er ikke stødt på nogen oplysninger, der tyder på, at der skulle finde systematiske overgreb sted mod nogen fanger i det israelske fængselsvæsen, endside at der skulle finde overgreb sted i det enkelte fængsel, som G4S leverer ydelser til på Vestbredden. Israel anvender i øvrigt ikke længere 'moderat fysisk pres' under afhøringer af 'sikkerhedsfanger'.

Det er tvivlsomt, om de teknologiske ydelser, som G4S leverer til *grænseovergange* mellem henholdsvis Israel og de besatte områder på Vestbredden, bidrager til opretholdelsen af den israelske besættelse al den stund, at grænseovergangene alene har til formål at kontrollere de besatte områders ydre grænser. G4S's bistand er under alle omstændigheder også her af aldeles perifer og underordnet betydning.

Det er min klare opfattelse, at G4S' kontrakt med det israelske ministerium for intern sikkerhed om levering af ydelser i forbindelse med ministeriets system for 'electronic offenders monitoring' ikke umiddelbart bidrager til den israelske besættelse af de besatte områder. Det særlige monitoreringssystem anvendes kun på personer, der er blevet dømt for almindelige straffelovsovertrædelser ved almindelige israelske domstole, og ingen af disse personer har følgelig nogen forbindelse til de særlige regler om frihedsberøvelse og andre former for sanktioner mod personer, der anses for at udgøre en fare for den israelske besættelsesmagt.

G4S har i øvrigt hverken indflydelse på, hvor deres ydelser leveres eller noget særligt kendskab til, hvorledes de måtte blive anvendt, og koncernen er alene ansvarlig for levering og efterfølgende vedligeholdelse af ydelserne. Ingen af G4S' ansatte har derfor deres daglige gang i israelske fængsler eller ved de israelske grænseovergange eller i øvrigt adgang til oplysninger om identiteten eller behandlingen af indsatte i det israelske fængselsvæsen.

Det er samlet set min opfattelse, at kun få af de aktiviteter, som G4S udøver for sine kunder på de besatte områder, kan antages at bidrage til opretholdelsen af bosættelserne. Og for de aktiviteter gælder alle, at de er af så perifer og underordnet betydning for disse bosættelsers opretholdelse, at det er oplagt, at ingen i G4S kan stilles strafferetligt til ansvar for koncernens aktiviteter. Det må i øvrigt på det bestemte afvises, at G4S' blotte tilstedeværelse på de besatte områder i sig selv skulle kunne begrunde en anklage om medvirken til krigsforbrydelser mod ansatte i G4S.

Det er endvidere min vurdering, at der med betydelig grad af sikkerhed ikke påhviler G4S en folkeretlig pligt til at bringe sine begrænsede aktiviteter på de besatte områder til ophør. Og da der ikke består en sådan pligt kan koncernens fortsatte tilstedeværelse i området derfor heller ikke i sig selv begrunde en antagelse om et civilretligt erstatningsansvar.

Det er afslutningsvis mit klare indtryk, at G4S Israel (i modsætning til sine konkurrenter) er meget påpasselige med, hvilke ydelser de leverer på de besatte områder, og jeg har fået oplyst, at der er en række typer af kontrakter, som koncernen ikke byder på af hensyn til risikoen for at blive beskyldt for at være for tæt knyttet til den israelske besættelsesmagt. Jeg kan derfor ikke undlade at

bemærke, at det forekommer mig en smule paradoksalt, at netop G4S for tiden er genstand for så megen kritik af sine aktiviteter på de besatte områder.

For god ordens skyld bemærkes, at dette resumé skal ses i sammenhæng med mit responsum af 27. januar 2011.

København, den 27. Januar 2011.

Hjalte Rasmussen

Professor, dr. Jur.